

Filozófia

Középszintű érettségi vizsga szóbeli témakörei

2017

I. Filozófiai problémák

1. Mi a filozófia?

Eltérő felfogások a filozófia mibenlétéről, tárgyáról, kérdésfelvetéseiről
A filozófia, a szaktudományok, a vallás és a művészetek közös és eltérő sajátosságai

2. A létre vonatkozó kérdés

A létkérdésre adott filozófiai válaszok
A lét és a létező viszonyáról szóló elméletek

3. A test-lélek probléma

A test és lélek dualizmusa, eltérő felfogások a különbségükről és a kapcsolatukról.

4. Megismerhetőség, igazság, bizonyosság

Szofisták: a világról való beszéd és gondolkodás.
Descartes filozófiai módszere a bizonyosság keresésében.

5. Az én problémája

Descartes, Kant én-felfogása
Az egyéni lét problémáinak filozófiai megjelenése
(Nietzsche, Wittgenstein, egzisztencialisták)

6. A végeesség emberi problémája

A végtelen lét és a véges létező (emberi) problémája
Az időbeli és az örök az individuum létezésében

7. Vallásfilozófiai kérdések

Isten létezése, istenérvek Aquinói Szent Tamás, Descartes, Nietzsche filozófiájában

8. Etikai problémák

Az erkölcsi értékek világa Platón, Arisztotelész és Kant filozófiájában

9. A szabadság kérdése

Mint filozófiai probléma megjelenése (választott filozófusok bemutatásával)
Kapcsolata az erkölccsel, a vallással, a társadalmi berendezkedéssel

10. Az idő filozófiai értelmezése

Szent Ágoston és Heidegger megközelítésében

II. Filozófusok (6 kötelező, 1 választott)

11. Platón

12. Arisztotelész

13. Szent Ágoston (választott)

14. Descartes

15. Kant

16. Nietzsche

17. Wittgenstein

III. Filozófiai korszakok, irányzatok

18. Antik görög filozófia

Preszokratikus gondolkodók
Szókratész filozófiája

19. Felvilágosodás

A felvilágosodás korának ismeretelméleti kérdései

20. A XX. század filozófiai irányzatai

Egzisztencializmus, analitikus filozófia

A tételekhez kapcsolódó ajánlott szövegek, szövegrészletek

Platón: *Állam* (részletek), *Barlang hasonlat*

Arisztotelész: *Nikomakhoszi Etika* (részlet) *Metafizika* (részletek)

Epiktétosz: *Kézikönyvecske*

Aquinói Szent Tamás: *Summa Theologiae* *Vajon van-e Isten?*

Szent Ágoston: *Vallomások* (részletek)

Hérakleitosz *B 1*

Parmenidész *B 8*

Locke: *Értekezés az emberi értelemről*

Descartes: *Elmélkedések az első filozófiáról* (részletek)

Kant: *Válasz a kérdésre: Mi a felvilágosodás?*; *A tiszta ész kritikája*; *A gyakorlati ész kritikája*; *Az erkölcsök metafizikája*

Friedrich Nietzsche: *A vidám tudomány (Az örült.)*; *Így szólott Zarathustra I* (részletek)

Wittgenstein: *Logikai-filozófiai értekezés (Tractatus)*; *Filozófiai vizsgálódások*

Sandel: *Mi igazságos...és mi nem? - A helyes cselekvés elmélete és gyakorlata* (részletek)

Jean Paul Sartre: *Mi az egzisztencializmus?*; *A fal* (novellák)

Camus: *Sziszüphosz mítosza*

Heidegger: *Lét és idő* (részletek)